

תערוכת שתי מיני אוכל

תערובת של שתי מיני אוכל

- שאילות יסוד

- האם יש תערובת?

- האם יש פסולת?

- האם צריכים פסולת?

- האם יש תיקון באוכל?

- האם יש הפרדה בין שתי דברים?

האם יש בעיה של בורר בשתי מיני אוכל?

תלמוד בבלי מסכת שבת דף עד עמוד א
תנו רבנן: היו לפניו (שני) מיני אוכלין....

רש"י מסכת שבת דף עד עמוד א
היו לפניו מיני אוכלין - גרסינן, ולא גרסינן שני.

תוספות מסכת שבת דף עד עמוד א

היו לפניו שני מיני אוכלין גרסי' - וכן פירש ר"ח דבאוכל מתוך אוכל שייכא ברירה
שבורר אותו שאינו חפץ לאכול מתוך אותו שרוצה לאכול דאותו שאינו חפץ בו
חשיב פסולת לגבי אותו שחפץ לאכול וכן משמע בירושלמי דגרס הבורר אוכלים
מתוך אוכלים חזקיה אמר כו'.

הגדרת הבורר בשתי מיני אוכלים

פרי מגדים אורח חיים משבצות זהב סימן שיט

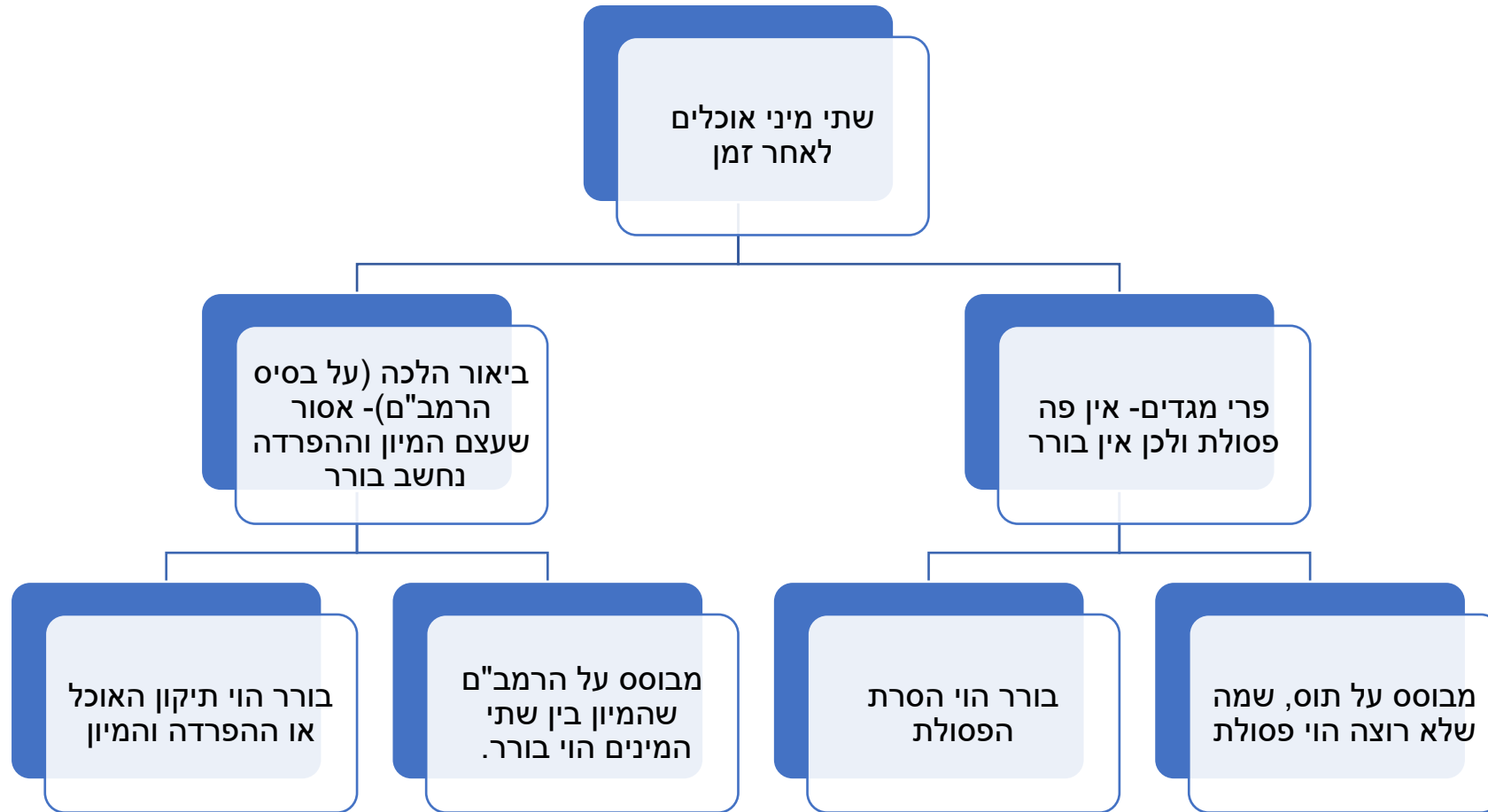
דע, דרש"י [שבת עד, א ד"ה היו] לא גרס "שני" מיני בברייתא, ובמחלוקת רב ירמיה ורב אשי [שבת שם] משמע דגרס, וצריך טעם. ולכאורה שני מיני אוכלין אחד לאלתר ואחד לאחר זמן אסור לברור מה שלאחר זמן, **הא שניהם לאחר זמן שרי, דהי אוכל? והי פסולת?**

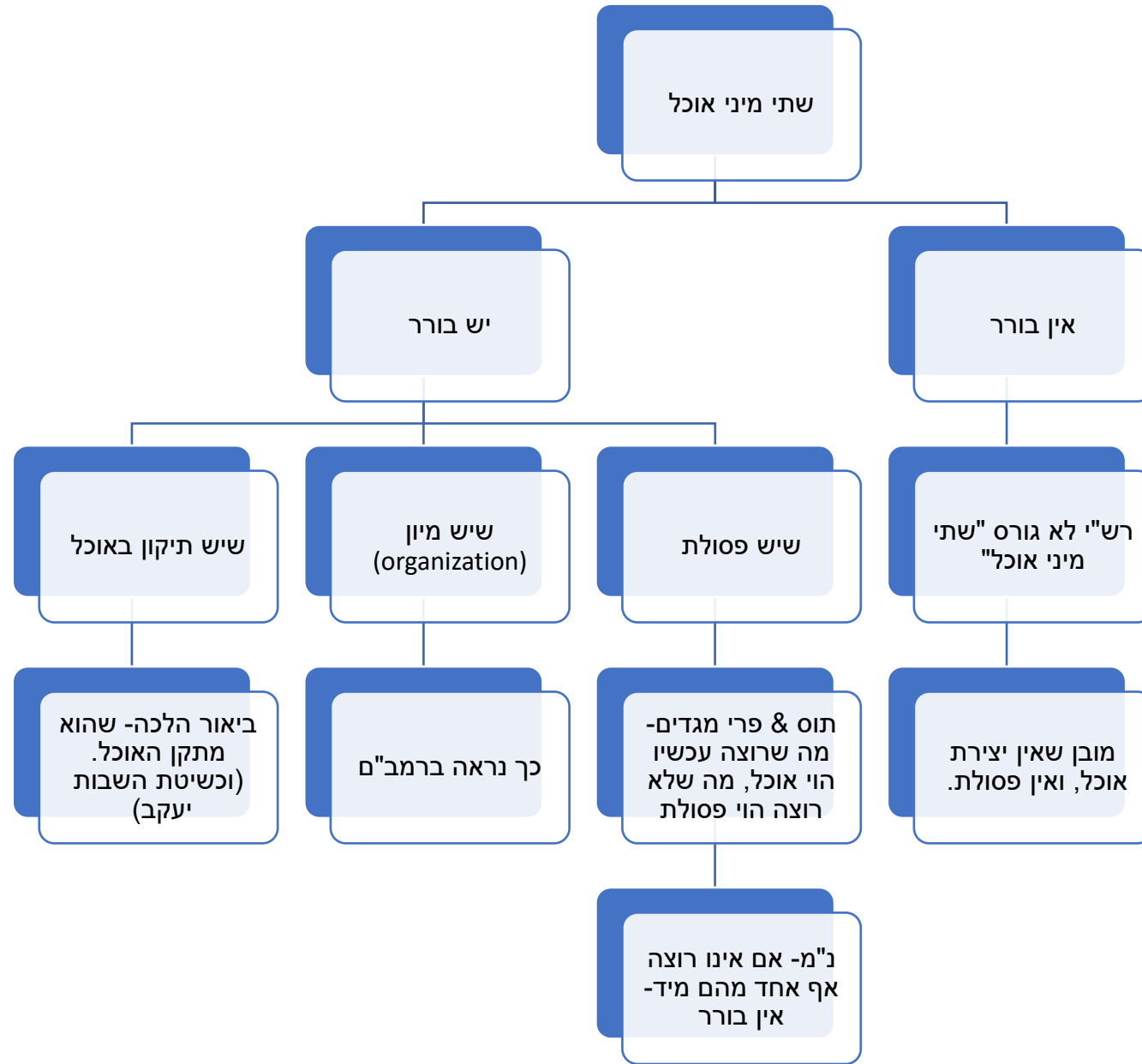
רמב"ם הלכות שבת פרק ח הלכה יב

הבורר אוכל מתוך פסולת או שהיו לפניו שני מיני אוכלין ובירר מין ממין אחר בנפה ובכברה חייב, בקנון או בתמחוי פטור, ואם בירר בידו לאכול לאלתר מותר

ביאור הלכה סימן שיט

* היו לפניו וכו' - הנה הפמ"ג מסתפק דאם בירר מין אחד מחבירו ודעתו להניח שניהם אלאחר זמן אם שייך בזה ברירה דהי אוכל והי פסולת ע"ש ולענ"ד נראה פשוט מלשון הרמב"ם דס"ל דהברירה מה שבורר מין אחד מחבירו ועי"ז הוא כל מין בפני עצמו זהו עצם המלאכה אלא דאם דעתו לאכול תיכף והוא בידו הוי דרך מאכל וא"כ ק"ו הדבר ומה היכא שהניח מין אחד על מקומו שייך שם ברירה וכ"ש בזה שלקח כל מין ומין וביררו לעצמו דחייב!
והנה הפמ"ג....הוכיח שם.... ולענ"ד לא דמי כלל דהתם תרוייהו אינם עומדים לאכילה לעולם דהחלבון נתערב בפסולת החרדל ואין רוצה לאכלה והחלמון יורד למטה לגוון ולא לאכילה ולפיכך אין שייך על זה שם בורר שאין מתקנם על ידי ברירתו לאכילה לעולם אבל כשבורר שני מיני אוכלים כל אחד מחבירו כדי לאכול כל מין בפני עצמו לאחר זמן הרי שפיר מתקן שניהם ע"י ברירתו ובורר גמור הוא וכמו שכתבנו:

שתי מיני אוכל

יש בורר

אין בורר

שיש תיקון באוכל

שיש מיון (organization)

שיש פסולת

רש"י לא גורס "שתי מיני אוכל"

ביאור הלכה- שהוא מתקן האוכל. (וכשיטת השבות יעקב)

כך נראה ברמב"ם

תוס & פרי מגדים- מה שרוצה עכשיו הוי אוכל, מה שלא רוצה הוי פסולת

מובן שאין יצירת אוכל, ואין פסולת.

נ"מ- אם אינו רוצה אף אחד מהם מיד- אין בורר

(בית הבחירה למאירי מסכת שבת דף עד עמוד א

גדולי הפוסקי' גורסי' בשמועה זו היו לפניו שני מיני אוכלין ומפרשי' בדבריהם שהאוכל האחד ראוי לאכלו כשהוא חי והאחר אינו ראוי לאכלו אלא לאחר שנתבשל וזה בורר לו אותו שראוי לאכול כשהוא חי והרי הוא כאוכל מתוך פסולת אבל בשניהם ראויים לאכלן חיים אין כאן ברירה אלא אם כן בהרבה מינים. ואיני רואה הפרש בדבר זה אלא הן שני מינים הן הרבה מינים כל שמכוין לברירה ברירה היא ואינו מותר אלא על הדרכים שביארנו שכל שבורר בכלי אין בה היתר בשבת וי"מ אף לגירסת מיני אוכלין שהם מעורבים עם פסולת אבל אוכלין לבד אין ברירה ואין זה כלום וכן יש לקצת מפרשים ברירה אחרת בדין ברירה זו מהם להתיר לאלתר אף בקנון ותמחוי לכתחילה ומהם בדרכים אחרים ומה שכתבנו עיקר ולענין יום טוב יש דרכים אחרים בברירה כמו שביארנו במקומו:)

•

ההשלמה- צריך
כמה מינים

פסולת- צריך
תפזורת כדי
להחשיב אוכל
לפסולת

מיון- צריך ג' כדי
למיין ב'

צריך חסרון
אוביקטיבית

רב גיגי- אם יש רק
ב' מיין רק אחד
והשני היה ממילא

שתי מיני אוכל

יש בורר אם יש
ההשלמה הרבה- ספר
ההשלמה

יש בורר

אין בורר

פסולת- צריך
תפזורת כדי
להחשיב אוכל
לפסולת

מיון- צריך ג' כדי
למיון ב'

שיש תיקון באוכל

שיש מיון
(organization)

שיש פסולת

רש"י לא גורס "שתי
מיני אוכל"

צריך חסרון
אוביקטיבית
בפסולת.

רב גיגי- אם יש רק
ב' מיון רק אחד
והשני היה ממילא

ביאור הלכה- שהוא
מתקן האוכל.
(וכשיטת השבות
יעקב)

כך נראה ברמב"ם

תוס' & פרי מגדים-
מה שרוצה עכשיו
הוא אוכל, מה שלא
רוצה הוא פסולת

מובן שאין יצירת
אוכל, ואין פסולת.

וזו שהיא ערבוביה
נחשב בעיה
אוביקטיבית

נ"מ- אם אינו רוצה
אף אחד מהם מיד-
אין בורר